

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

*****

*****

*****

*****

*

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

माहितीचा अधिकार

२००५

अधिनियम कलम (4)(1)बी नुसार

मार्गदर्शक पुस्तिका

(मॅन्युअल - I to XVII)

‘विकास नियोजन खाते’

वर्ष : २०२३ / २०२४

अनुक्रमणिका

अनु. क्र.	विभाग ४(१)(बी) उप विभाग	वर्णन	पृष्ठ क्र.
१.		परिचय	४-६
२.	४(१)(बी) (i)	संघटनेचा तपशील कार्ये व कर्तव्ये	७-११
३.	४(१)(बी) (ii)	अधिकारी व कर्मचारी यांचे अधिकार व कर्तव्ये	१२-२७
४.	४(१)(बी) (iii)	काम करण्याचे नियम, नियमावली, सूचना पुस्तिका व अभिलेख	२८-२९
५.	४(१)(बी) (iv)	धोरण तयार करण्याच्या अथवा त्याची अंमलबजावणी करण्याच्या संदर्भात जनतेकडून अथवा निवेदनाद्वारे सल्ल्याने अस्तित्वात आलेल्या कोणत्याही व्यवस्थेचा तपशील	३०-३२
६.	४(१)(बी)(v)	संघटनेकडे असलेल्या अथवा संघटनेचे नियंत्रणाखाली असलेल्या कागदपत्रांच्या वर्गीकरणाचे विवरणपत्र	३३-४०
७.	४(१)(बी) (vi)	संघटनेचा भाग म्हणून स्थापन केलेली मंडळे, परिषद, समिती अथवा इतर मंडळाचे विवरणपत्र	४१-५०
८.	४(१)(बी) (vii)	सार्वजनिक माहिती अधिका-यांची नावे, नामनिर्देशन व इतर तपशील	५१-५३
९.	४(१)(बी) (viii)	निर्णय घेण्याच्या प्रक्रियेत अवलंबिली जाणारी कार्यपध्दत	५४-५६
१०.	४(१)(बी)(ix)	अधिकारी व कर्मचारी यांची निर्देशिका	५७-६७
११.	४(१)(बी) (x)	प्रत्येक अधिकारी व कर्मचारी यांना मिळणारे मासिक वेतन, नियमावलीत तरतूद केल्यानुसार नुकसानभरपाईच्या पध्दतीसह.	६८-७५
१२.	४(१)(बी) (xi)	प्रत्येक अभिकरणाला दिलेला अर्थसंकल्प	७६
१३.	४(१)(बी) (xii)	अर्थसहाय्य कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीची पध्दत	७७
१४.	४(१)(बी) (xiii)	संघटनेकडून दिल्या जाणा-या सवलती, परवानगी अथवा अधिकारांचा लाभ घेणा-यांचा तपशील	७८-८३
१५.	४(१)(बी) (xiv)	कार्य करण्यासाठी ठरविलेली प्रमाणके	८४-८५
१६.	४(१)(बी) (xv)	इलेक्ट्रॉनिक प्रपत्राच्या स्वरूपात उपलब्ध असलेली माहिती	८६
१७.	४(१)(बी) (xvi)	माहिती मिळण्याकरिता नागरिकांना उपलब्ध असलेल्या सुविधांचा तपशील	८७-८८
१८.	४(१)(बी) (xvii)	इतर उपयुक्त माहिती	८९-१०२

परिचय

१.१ या पुस्तिकेची पार्श्वभूमी

प्रत्येक सार्वजनिक प्राधिकरणाच्या कामकाजात पारदर्शकता व जबाबदारी वाढविण्याच्या दृष्टीने तसेच नागरिकांना माहिती मिळविण्याचा हक्क देण्याकरिता दि.१५ जून, २००५ रोजी अधिनियम क्र.२२ जाहीर केला गेला जो 'माहिती अधिकार अधिनियम २००५' म्हणून ओळखला जातो. सदर अधिनियमाचे कलम ४(२) अनुसरून, विकास नियोजन खात्याची माहिती देणारी पुस्तिका तयार केली आहे.

१.२ उद्दिष्ट

या पुस्तिकेचे मुख्य उद्दिष्ट म्हणजे, मुंबई महानगरपालिकेच्या विकास नियोजन खात्याशी संबंधित माहिती, यादी व अनुक्रमणिकेच्या स्वरूपात उपलब्ध करणे असे आहे.

१.३ या पुस्तिकेचा उद्देशित वापर

सदर पुस्तिका मुंबईच्या नागरिकांकरिता मुख्यतः वास्तुशास्त्रज्ञ, अभियंते, मूल्यमापनकार, शासनाची विविध खाती आणि विविध क्षेत्रातील व्यावसायिक यांच्याकरिता आहे.

१.४ माहिती संकलन

सदर पुस्तिकेचे खालीलप्रमाणे १८ पाठांमध्ये वर्गीकरण केले आहे.

अ.क्र.	पुस्तिकेचे वर्णन
१	परिचय
२	संघटनेचा तपशील कार्ये व कर्तव्ये
३	अधिकारी व कर्मचारी यांचे अधिकार व कर्तव्ये
४	काम करण्याचे नियम, नियमावली, सूचना पुस्तिका व अभिलेख
५	धोरण तयार करण्याच्या अथवा त्याची अंमलबजावणी करण्याच्या संदर्भात जनतेकडून अथवा निवेदनाद्वारे सल्ल्याने अस्तित्वात आलेल्या कोणत्याही व्यवस्थेचा तपशील
६	संघटनेकडे असलेल्या अथवा संघटनेचे नियंत्रणाखाली असलेल्या कागदपत्रांच्या वर्गीकरणाचे विवरणपत्र
७	संघटनेचा भाग म्हणून स्थापन केलेली मंडळे, परिषद, समिती अथवा इतर मंडळाचे विवरणपत्र
८	सार्वजनिक माहिती अधिका-यांची नावे, नामनिर्देशन व इतर तपशील
९	निर्णय घेण्याच्या प्रक्रियेत अवलंबिली जाणारी कार्यपध्दत
१०	अधिकारी व कर्मचारी यांची निर्देशिका

११	प्रत्येक अधिकारी व कर्मचारी यांना मिळणारे मासिक वेतन, नियमावलीत तरतूद केल्यानुसार नुकसानभरपाईच्या पध्दतीसह.
१२	प्रत्येक अभिकरणाला दिलेला अर्थसंकल्प
१३	अर्थसहाय्य कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीची पध्दत
१४	संघटनेकडून दिल्या जाणा-या सवलती, परवानगी अथवा अधिकारांचा लाभ घेणा-यांचा तपशील
१५	कार्य करण्यासाठी ठरविलेली प्रमाणके
१६	इलेक्ट्रॉनिक प्रपत्राच्या स्वरूपात उपलब्ध असलेली माहिती
१७	माहिती मिळण्याकरिता नागरिकांना उपलब्ध असलेल्या सुविधांचा तपशील
१८	इतर उपयुक्त माहिती

1.5 पुस्तिकेत वापरलेल्या विविध संज्ञांची व्याख्या

या पुस्तिकेत वापरलेल्या तांत्रिक संज्ञांच्या विविध व्याख्या महाराष्ट्र शासनाने मंजूर केलेल्या विकास नियंत्रण नियमावली १९९१ आणि विकास नियंत्रण व प्रोत्साहक नियमावली 2034 मध्ये मध्ये विस्तृतरीत्या दिल्या आहेत.

१.६ अतिरिक्त माहितीकरिता संपर्क साधण्यासाठी व्यक्तीचे नाव

अर्जदारांना अतिरिक्त माहिती हवी असल्यास, त्यांनी प्रमुख अभियंता (विकास नियोजन) यांच्या कार्यालयातील प्रशासकीय अधिकारी (विकास नियोजन) महापालिका मुख्यालय, ५ वा मजला, विस्तारित इमारत, महापालिका मार्ग, फोर्ट, मुंबई - ४०० ००१ येथे संपर्क दूरध्वनी क्र. २२६२०२५१ विस्तारित क्रमांक ४५०० वर संपर्क साधावा.